

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/1/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8310209807
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8310209807.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Vílágiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Prievozska 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Mgr. Martinom Katriakom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava proti odporkyni L. P., bytom U., ul. X. E. XXXX/XX, zast. súdom ustanovenou opatrovníčkou I. T., bytom U., J. č. XXXX/XX o zaplatenie 1.007,04 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 17C/140/2011-93 zo dňa 14.10.2011 takto jednodhlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti,

vo výroku o určení, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 14.01.2008 č. A 3566740 pod bodom 2.5 v časti : „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi" je neplatná,

vo výroku o určení, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 29.12.2007 č. A3543156 pod bodom 2.5 v časti : „ V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej

zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi" je neplatná a súvisiacom výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 343,16 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 26.06.2009 do zaplatenia, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 14.01.2008 č. A 3566740 pod bodom 2.5 v časti: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“ je ako neprijateľná neplatná.

Súd tiež určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 29. 12. 2007 č. A3543156 pod bodom 2.5 v časti: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“ je ako neprijateľná neplatná.

Trovy konania účastníkom nepriznal.

Rozhodol tak citujúc ust. § 53 ods. 1, 4 písm. k/ a ods. 5 Občianskeho zákonníka, ako aj s poukazom na ust. § 494, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ako aj aplikujúc článok 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a po vykonanom dokazovaní skonštatoval, že žalobný návrh je čiastočne dôvodný.

Dokazovaním zistil, že navrhovateľ sa domáha plnenia zo zmlúv uzavretých v dňoch 21.03.2007, 29.12.2007 a 14.01.2008, pričom išlo o zmluvy o pripojení a ich dodatkov, na základe ktorých poskytol odporkyni dva mobilné telefóny za zníženú cenu a 3 ks SIM kariet na využitie telekomunikačných služieb. Žalovaná podmienky zmluvy porušila, nezaplatila mesačné úhrady za poskytnuté služby za obdobie od 09.02.2009 do 07.04.2009 vo výške 343,16 Eur. Súd prvého stupňa preto vyhovel žalobe v časti zaplataenia ceny za dodanie služby a priznal k istine aj úrok z omeškania odo dňa 26.06.2009.

Prvostupňový súd nárok navrhovateľa v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty, uplatnenej navrhovateľom v zmysle dodatkov k zmluvám celkom vo výške 663,88 Eur (2 x 331,94 Eur) zamietol. Zmluvná pokuta mala byť medzi účastníkmi konania dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností odporkyňou, a to vo výške 2 x 10.000 Sk, teda 2 x 331,94 Eur. Odporkyňa podmienky zmluvy nedodrжала, lebo nezaplatila poplatky za poskytnuté služby vyúčtované faktúrami za obdobie od 09.02.2009 do 07.04.2009 v celkovej výške 343,16 Eur. Na výzvu - pokus o pokonávku zo dňa 11.06.2009 nereagovala ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Skonštatoval, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu, ako sankciou spojenú s nesplnením jeho záväzku a sú neplatné. Mal za to, že navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Reálne teda môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, a pre nezaplatenie jedného poplatku uplatní navrhovateľ rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa.

Súd prvého stupňa uzavrel, že časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú považoval skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný nežiaduci rozmer, a to neprimerane ukracuje spotrebiteľa. V prípade, ak by nebol zaplatený posledný mesačný paušálny poplatok pri Zmluve A3566740, zmluvná pokuta 331,94 Eur vo vzťahu k mesačnému poplatku 9,96 Eur predstavovala by viac ako 30-násobok. Keďže súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúcim je, že problémová zmluvná podmienka spotrebiteľskej zmluvy je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Dal do pozornosti Doplňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495. Poukázal taktiež na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Oceáno Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C - 240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98 s konštatovaním, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Keďže súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvných pokút s poukazom na ust. § 153 ods. 3, 4 O. s. p. vyvodil záver, že z neplatných zmluvných podmienok nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporkyni nevznikla povinnosť plniť.

Výrok o trovách konania odôvodnil čiastočným úspechom navrhovateľa v súlade s ust. § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti uvedenému rozsudku, a to v časti okrem výroku, ktorým súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 343,16 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 26.06.2009 do zaplataenia, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Súdu prvého stupňa vytýkal jeho nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že vec bolo potrebné posúdiť s ohľadom na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím zmlúv a dodatkov v čase ich uzatvárania. Sankcie za nedodržanie riadneho plnenia si povinnosti boli v danom prípade

vyvážené výhodami spotrebiteľa, ktoré získal pri uzatváraní dodatkov. Neplnením povinnosti zo strany odporkyne navrhovateľ neprišiel len o tú sumu, o ktorú poskytol odporkyňi lacnejšie mobilné telefóny, ale aj bližšie nešpecifikované plnenie, ktoré by mu odporkyňa poskytla za predpokladu, že by zotrvala po stanovenú dobu v zmluvných vzťahoch. Dojednanie zmluvných pokút, ako aj ich výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatkov bola pre odporkyňu možnosť získať za veľmi výhodné ceny mobilné telefóny, za ktoré by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musela zaplatiť omnoho vyššiu cenu. Zároveň mohla získať ďalšie zvýhodnenie v cenách za telekomunikačné služby za jedinej podmienky, že bude za služby riadne a včas uhrádzať cenu. Sankciu za porušenie tejto podmienky bola dohodnutá zmluvná pokuta, ktorej výška závisela od hodnoty telefónu, ktorý si účastník vybral. Ak nechcela byť odporkyňa viazaná hrozbou sankcie v takejto výške, mala si vybrať lacnejšie mobilné telefóny. Možnosť výberu naznačujú aj tabuľkovo zvýraznené podmienky v dodatkoch. Toto zvýraznenie podmienok nasvedčuje tomu, že zmluvné podmienky boli jasne zvýraznené a odporkyňa si ich bola vedomá pri podpise a teda nemožno pochybovať o tom, že bola narušená požiadavka dôvery na škodu spotrebiteľa. Možnosťou voľby a prispôsobenia si zmluvných podmienok podľa vlastných možností jednoznačne zabezpečuje individuálnosť dohody medzi účastníkmi, kedy spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, a to tak, že môže uzavrieť kúpnu zmluvu s navrhovateľom alebo iným predajcom, v ktorej kúpna cena bude dohodnutá za daný mobilný telefón v rámci bežných maloobchodných cien, alebo uzavrieť dodatok, ktorého súčasťou je aj zmluva o kúpe mobilného telefónu, pričom si je vedomý, že s hodnotou vybraného telefónu stúpa aj výška zmluvnej pokuty, ktorá zabezpečuje plnenie povinnosti a zľavnenú cenu si upraví vzhľadom na iné podmienky dodatku. Pri posudzovaní podmienok, ktoré boli v zmluvách uvedené na základe individuálneho rozhodnutia spotrebiteľa, je aplikácia ustanovení o neprijateľných podmienkach vylúčená. Pri uzatváraní zmlúv a dodatkov mala odporkyňa ako spotrebiteľ dostatočnú vyjednávaciu silu a mohla vplyvať na obsah dodatkov, aj pokiaľ ide o zmluvné pokuty. Poukázal tiež na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatkov, a to v prospech spotrebiteľa s prihliadnutím na výhody, ktoré získal uzatvorením dodatkov podľa skutkových okolností uvedených vyššie. Do pozornosti súdu dal aj rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach, ktorými boli výroky súdov prvého stupňa o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v dodatkoch zrušené.

Navrhol preto rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že zruší výroky o určení neplatnosti zmluvných pokút ako neprijateľných podmienok a zaviazá odporkyňu na zaplatenie sumy 663,88 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26.06.2009 do zaplatenia a prizná navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 216,86 Eur pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 60 Eur, súdneho poplatku za odvolanie vo výške 39,50 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 117,36 Eur (za 2 úkony právnej pomoci : prevzatie a príprava zastúpenia 41,49 Eur, odvolanie proti rozsudku 41,49 Eur, režijný paušál 2 x 7,41 Eur, DPH 20 % 19,56 Eur).

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Vzhľadom na to, že odvolanie nebolo podané proti prvému výroku rozsudku, ktorým bola odporkyňa zaviazaná zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 343,16 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 26.06.2009 do zaplatenia v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, uvedený výrok postupom podľa § 206 ods. 2 O. s. p. sa stal právoplatným, a preto nebol predmetom odvolacieho konania.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorej je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo

účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení zmien a doplnkov, ďalej len OZ).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľné podmienky“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia, a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k/, ods. 5 OZ).

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 OZ).

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa vysloveným v napadnutom rozsudku, že zmluvná pokuta, v zmysle zmlúv a dodatkov uzavretých medzi účastníkmi tohto konania, je neprijateľnou podmienkou uvedenou v spotrebiteľských zmluvách, ktorú je potrebné považovať za neplatnú podľa § 3 ods. 4 OZ.

V konaní nebolo preukázané, aby dohodnuté zmluvné pokuty boli individuálne dohodnuté medzi účastníkmi tohto konania. Zo spisu nevyplýva žiaden dôkaz, podľa ktorého by bolo možné vyvodiť iný záver. Je nepochybné, že zmluvné pokuty sú v štandardných formulároch a nedá sa uveriť tvrdeniu, že by tieto boli osobitne vyjednávané, keďže boli pojaté do dodatku už ako preformulované. O osobitnom vyjednaní zmluvných podmienok by bolo možné hovoriť iba vtedy, ak by odporkyňa si osobne vymienila nejakú zmluvnú klauzulu, ktorá by mala pre ňu význam a až vtedy by bola pojatá do dodatku. Takúto situáciu navrhovateľ v konaní nepreukázal. Navyše zmluvné pokuty, ktoré navrhovateľ v predmetnom konaní uplatňuje, a to 2 x po 331,94 Eur mnohonásobne prevyšujú mesačné paušálne poplatky, čo tiež predstavuje neprimerané zvýhodnenie navrhovateľa na úkor odporkyne ako spotrebiteľky.

Je treba dodať, že je možné dojednať pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, ako to vyplýva z ust. § 544 ods. 1 OZ. Aj keď výška zmluvnej pokuty nie je limitovaná, nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka.

Tiež je potrebné súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že navrhovateľ žiadal od spotrebiteľa zaplatiť vždy zmluvnú pokutu v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Znamená to, že aj v prípade, ak by si odporkyňa, ako účastníčka zmluvy, plnila svoje povinnosti do času krátko pred uplynutím doby viazanosti, bola by povinná zmluvnú pokutu zaplatiť v plnej výške vo vzťahu ku každej zmluve a jej dodatku. Nebol teda rozlišovaný čas, po ktorý spotrebiteľ plnil a ktorý zostával do konca doby viazanosti, z čoho vyplýva, že spotrebiteľ by bol viazaný rovnakou zmluvnou pokutou bez ohľadu na obdobie, za ktoré povinnosť porušil.

K odvolacím námietkam odvolací súd ešte dodáva, že nie je možné súhlasiť s tvrdením, že sankcie za nedodržanie riadneho plnenia si povinnosti sú v danom prípade vyvážené výhodami spotrebiteľa, ktoré získal pri uzatváraní dodatkov. Odvolaciemu súdu sa v tejto súvislosti javí záver o tom, že navrhovateľ ponúkol odporkyňu ako spotrebiteľku uzavretie zmlúv a dodatkov, najmä za účelom jeho zisku. Zabezpečil si tak odberateľa svojich služieb v snahe profitovať na tom. Na uvedenom nemôže

zmeniť nič ani tvrdenie, že odporkyňa mala možnosť si vybrať lacnejší telefón, na kúpu ktorého sa viazala nižšia zmluvná pokuta. Už aj uvedené nasvedčuje tomu, že v dodatkoch k zmluvám neboli individuálne dojednané zmluvné pokuty, a to na základe rozhodnutia spotrebiteľa, čo potvrdzuje nutnosť aplikácie ustanovení o neprijateľných podmienkach.

Nie je preto možné stotožniť sa s tvrdením odvolateľa, že odporkyňa ako spotrebiteľ mala dostatočnú vyjednávaciu silu a mohla ovplyvniť obsah dodatkov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na už citované ustanovenie § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve je nevyhnutné považovať to, keď od spotrebiteľa, ktorý nesplní svoj záväzok, sa vyžaduje, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciou spojenú s nesplnením jeho záväzku. Aplikáciou uvedeného ustanovenia na predmetný prípad musí byť jednoznačný záver o tom, že zmluvná pokuta, ktorá je vymáhaná v predmetnom konaní, je v nepomere so záväzkom spotrebiteľa, preto je neprijateľnou podmienkou.

Je však nepochybné, že je nutné súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch platný právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje. V spotrebiteľských zmluvách však zmluvnú pokutu je možné dohodnúť iba tak, aby bol spotrebiteľ náležite chránený a takéto dojednanie musí vychádzať z ust. § 3 OZ, t. j. musí byť v súlade s dobrými mravmi. V rámci spotrebiteľských zmlúv dohoda, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa nie je možná. Nie je totiž možné akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ.

V prejednávacom prípade je potrebné ešte zdôrazniť aj to, že odporkyňa bola rozsudkom Okresného súdu v Humennom, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.12.2009 obmedzená v spôsobilosti na určité právne úkony. Dôvodom toho bolo to, že trpí depresívnou poruchou, preto vzhľadom na jej stav je nutná ešte zvýšená ochrana takéhoto spotrebiteľa, ktorý je obzvlášť náchylný na určité obchodné praktiky navrhovateľa. Poskytnutie ochrany odporkyňi aj z toho dôvodu bolo správne a nevyhnutné.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, a to v časti o zmluvné pokuty, celkom vo výške 663,88 Eur ako vo výroku vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Súd prvého stupňa správne rozhodol aj výrokmi, ktorými určil, že zmluvná pokuta v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 14.01.2008 č. A3566740 pod 2.5, ako aj zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 29.12.2007 č. A3543156 pod 2.5 v konkrétnych častiach vyslovených v petiite rozsudku súdu prvého stupňa je neplatná. O uvedenom súd rozhodol v súlade s ust. § 153 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu môže vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná. Súd tak postupoval správne a zákonne.

Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa aj v ďalšej napadnutej časti, t. j. vo výrokoch o určení, že zmluvné podmienky sú neplatné, postupom podľa citovaného ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správne. Ako správny bol potvrdený aj súvisiaci výrok, a to výrok o trovách konania, o ktorom súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. s tým, že navrhovateľ mal len čiastočný úspech.

O trovách odvolacieho súdu rozhodol odvolací súd postupom podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňi trovy odvolacieho konania nevznikli, ani si ich neuplatnila. Odvolací súd preto vyslovil, že navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.